

מסורת הש"ס

- ↑ נעשים פ' י"ד מ"ד, (א) וקדשין כ"א. וי"ג, (ב) וי"א(בב"ב, ד) ומלוע פ"ה(ב, ט) (במדבר ט, ט) (שם, י) גי' א"מ לא יעבור ולא יעבור,



תורה אור השלם

- ↑ וב"ה תעשה לָהֶם לְטָהָרָם הַזֶּה עֲלֵיהֶם מִי חָטָאת וְהַעֲבִירוּ תַעַר עַל כָּל בָּשָׂרָם וְכָבְסוּ בַגְדֵיהֶם וְהִטְהָרוּ: במדבר ח ז



הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה יבד אומר וכו' על ראשו עד מלאת דמשמע תער: (ב) ד"ה והכניז וכו' האחרונה והכניז תער. י"ב פ"י הא דקמין תער ללא יעבור לעבור עד תער כשי לאוין על תער לא יעבור ועל לא יעבור כל המעצירין וכן נ"רן לפרש לנשנא אחרניא כדמסיק בפ"י להנ"א: (ג) ד"ה לנשנא אחרניא וכו' והא דכתיב תער כסמון לא יעבור ומשמע לא יעבור תער עילוי בשני לאוין הס"ד: (ד) ד"ה פשיטא וכו' כמור כמיז וגילה המיר את ראש גזרז מנאורע כמיז וגילה: (ה) ד"ה אלא וכו' דמאי תימז וכלעיל:



הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] גמ' מנא גמי הכי וכו' סיפסק כל שהוא חייב וזיט מ"ב. א"מ: [ב] שם אמר ת"ר. י"ב פ"י יעיל לב ע"א ובנש"י שם ד"ה אמר מר וזכ"מ שם: [ג] תור"ה ובתער וכו' צין כשפיסוף כל שהוא חייב. כגון הס"ד ואח"כ מהי"ד אלא אימא וכו': [ד] ד"ה מניא גמי הכי שלוקה בלאת כ"ג. א"מ: [ה] ד"ה שס וכו' מעכבות מן כך שמי שערות סומרות כ"ג: [ו] ד"ה מן תער פ' כתיב. תיבות פ' הכס"כ ממקור מ"מ פרק בתרא דנעשים. א"מ:



הגהות התוספות

- ↑ כ"ל תער לא לא יעבור.
- ↑ כ"ל דלוחו לא. צ. כ"ל א"כ ותיבת מ"מ נמחק.
- ↑ כ"ל משחה.



פ' הרא"ש

שאין דנין קל מחמור. שהמצורע חמור שצריך לגלח כל שער גופו והגזיר אינו (מגלח אלא) ראשו והלכך כתיב ביה תער דאם אינו ענין להעברת תער תוך ימי נזירותו דהא אפי' בשאר מעצירי ליק. ונתנו ענין לתגלחת מצוה בהשלמת נזירותו: רבי אומר אינו צריך. לאתווי תער לתגלחת מצוה דכי אתי לגופיה אפי' הכי ממילא ידענא דתגלחת אחרונה בתער דהכי משמע פשוטה תער לא יעבור על

ואין דנין קל מחמור להחמיר. על הקל אלא להקל על הקל ולהחמיר על החמור והכא דא"ל ללמדו ממלועע אתא ליה תער דבתער הוא דתיזוי תגלחת אחרונה אצל במידי אחרניא לא: רבי אומר אינו צריך. א לתגלחת אחרונה וכשכתב לך תער לא צא אלא לומר לך שאינו חייב אלא בגילוח תער ומה

שאתה אומר מנין למדנו לתגלחת אחרונה צושיא בתער מן דקדוק הכתוב אתה למד שהרי הוא אומר תער לא יעבור על ראשו (א) ג דמשמע תער לא יעבור על ראשו עד יוס מלאת שהוא צריך גילוח בתער: והכניז תער לא יעבור על ראשו.

כלומר והיכי אמר ת"ק דחייב על כל שאר מעצירין ותער לא צא אלא לתגלחת האחרונה והכניז תערי: לא יעבור על ראשו דמשמע בתער הוא דמחייב אצל לא בשאר מעצירין: **לעבור עליו כשי לאוין**. זועל תער לא יעבור ועל לא יעבור כל המעצירין: לינשא אחרניא **והכניז תער לא יעבור על ראשו** ה. כלומר היכי משמע ליה דאחר מלאת לא תהא תגלחת אלא בתער והכניז תער לא יעבור על ראשו [עד מלאת] דאיכא למידק מינה דעד מלאת הוא דלא ואלא בתער הא לאחר מלאת מגלח בכל דבר ואפי' במלקט וצריהיני לעולם אימא לך דלאחר מלאת אינו מגלח אלא בתער והא ו^[דרבנן] (ב) כסמון לא יעבור ומשמע לא יעבור תער: **אמר רב חסדא לנקוט באתא**. שאם גילה מוך מלאת שער אחת לוקה: **לעכז בעשים**. שאם גילה כל שערו בתגלחת סוף ימי נזירותו ושייר צו צ' שערות לא עשה ולא כלום: **ולספור אינו סופר**. אם גילה בתוך ימי נזירותו אלא אם גילה את רוב ראשו בתער: **והקני מנין לרובו כל המעצירין**. ת"ל לא יעבור: **אלא כעין תער**. כל המעצירין ^[א] (מעצירין) סמון לעקרון: **מניא גמי הכי**. כדאמר רב חסדא ובתער דוקא ואמרי לה כדאוקימנא לה אלינא דרב חסדא כעין תער ומאי בתער דקתני כצרייתא כעין תער: **כסס ששפי שערות מעכבות צו**. בתגלחת טהרה כך שמי שערות סומרות צו בתגלחת איסור: **טפנ הסס גרסי**. והיא כסוף נגעים גס כרייתא היא כסיפרא ^[א] (בב"כ) ת"ר ג' מגלחין כו' מיר ומלועע ולוים: **פשיטא**. דמגלחין צובולוהו מפרשי

צוה קראי כמיר ל^[א]כניז (במדבר ו) וגילה המיר ^[ב] וגו' במלועע ^[ג]כניז (ויקרא יד) וגילה את כל שערו בלוים והעצירו תער על כל כשרס: **מ"ד עצורי שער שפיר דמי ואפי' סך נשא**. סס שמסיר את השער: **קמ"ל**. דלא סגי ליה אלא בתגלחת כדקתני דתגלחתן מנזה: **בשנמא גבי נויר כניז ציה תער לא יעבור על ראשו**. לרבי כדאית ליה ולתנא קמנא כדאית ליה וכלעיל: **מה ללוים שכן טעונין תנופה בגופן**. כדכתיב^[א] והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה' והואיל וטעונין תנופה מחמירינן צוה כולי האי דלא הוי תגלחתן אלא בתער תאמר במלועע הקל שאין טעון תנופה בגופו והואיל ואינו טעון תנופה בגופו דין הוא להקל עליו שיהא תגלחתו בכל דבר: **אלא מחדא לא אסיא**. דמאי ^[א] נימי וכלעיל:

האי **תנופה בגופן**. דכתיב והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה' (במדבר ו) ולכן לא יטעון חומרא דתער דווג גמי יועיל: [בקרצנו]

כל המעצירים. ואפי' הכי דריש ליה לגופיה. הא לא אצטרף לגופיה כיון דרבי' כל המעצירים: ולא בעי למימר דרבי ס"ל כו' יאשיה ור' יונתן דלא מרבי שאר מעצירים דמדקאמר רבי אומר אינו צריך משמע דלא אתא לאיפלוגי על תא דקאמר ת"ק לענין איסור העברה: לעבור עליו בשני לאוין. שאם העביר בתער והתרו בו משום תער

שלשה מינין פרק ששי נזיר

רבי אומר אינו צריך. תער לאתווי לתגלחת אחרונה של נזיר דכי גמי צריך לגופיה אפי"ה ידעינן ממילא דתגלחת אחרונה בתער וצוה פליג את"ק דידיה דת"ק אייתי לתער משום תגלחת אחרונה ופרץ והא כתיב תער לא יעבור דמשמע שאר מעצירין גמי והיכי

קאמר רבי דאחי לגופיה דמשמע דבתער דוקא מיחייב דס"ל לגמרא דאין לנו לומר דרבי יסבור כו' יונתן דלא אסר שאר מעצירין דמדקאמר אינו צריך משמע דלא אחי לאפלוגי על תנא קמא דיד' דמחייב על כל מעצירין ומשני לעבור עליו צו' לאוין לכך כתב תער דמגלח בתער עובר כשי לאוין משום תער ומשום מעצירין דהללו קאי אתער וקאי גמי אשאר מעצירין והוי כאילו כתב תער לאי יעבור ודלותו לשון^[א] [קאין] לפניו ולאחריו והשתא נפקי תרווייהו מתער לרבי דאי לא נכתב תער אלא לתגלחת מנזה כדקאמר ת"ק מ"מ לכתביה לתער כפירוש גבי תגלחת של מנזה למאי הילכתא כתבו גבי איסורא לומר [לך] שלוקה שמים ואם כוליה להכי הוא אתא אמאי סמין עד מלאת אל תער לא יעבור אלא רצה לומר עד מלאת לא יעבור תער להא לאחר מלאת לא יעציר שער ראשו אלא בתער:

אמר רב חסדא דלאקוט באתח. על שער אחד הוא לוקה אם התרו צו על תגלחת וגלח שער אחד הוא לוקה: **לעכב בשתיים**. ככלות ימי נזירותו שמנזה עליו לגלח ראשו אם גילה כל ראשו ושייר שמי שערות לא עלתה לו תגלחת: **לספור אינו סופר** אמ"ב **מצנח רוב ראשו**. וכולן הן הלכה כמיר שלא מנינו כהן טעם:

ובתער. [וגרלה] (פ') דקאי ארישא דאינו לוקה אלא בתער אצל הוא סותר כי גמי אינו כעין תער אלא [צרוצ] ראשו סומר [היכל] דלא שיירו צו כדי לכוף אע"ג דלא הוי כעין תער ופרץ בתער אין דוקא לוקה בשאר מעצירין לא הא תנן מיר שגילה צין בתער צין צווג צין כשפסוף כל שהוא חייב ז': אלא אימא כעין תער. שעוקר השער ומשחיתו מעיקרו: **תניא גמי הכי**. שלוקה ד' [וסותר] צרוצ ראשו: **נזיר שתלש ומרט ושפשא כו' שהוא חייב**. לוקה: ואינו סותר אלא צרוצ ראשו ובתער. פירוש כעין תער: **כשם ששתי שערות [מעכבות ח] כך] סותרות**. אם גלח צ' שערות תוך ימי נזירותו: **תנן** התם. ו' פירוש בב"כ דנגעים שלשה מגלחים נזיר דכתיב וגלח את ראש מזרו מלועע דכתיב וגלח את כל שערו ולויים דכתיב והעצירו תער על כל כשרס: **פשיטא**. דתגלחתן מנזה דהא קראי כתיב: **מיהן דתימא משום עבורי** שער הוא. פירוש ומער לא מעכב צהן ואפי' סך נשא קמ"ל [דלחן] דתגלחתן מנזה: **נשא**. מין המשיחה' שמשרת השער ותימה דהא מסיפא שמעינן לה כהדיא דהא קתני סיפא וכולן שגילחו שלא בתער לא עשו ולא כלום וצריך לומר דאי מההיא הוה אמנינא מאי שלא בתער שלא כעין תער ואפי' סך נשא גמי: **בשלמא גבי נזיר בתיב תער לא יעבור על ראשו**. לת"ק בלאם אינו ענין למלקות מניהו ענין לתגלחתו ולרבי מדסמכו לעד מלאת אצל תער לא יעבור:

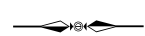
ה' (במדבר ח): תאמר במלועע. שאינו טעון תנופה בגופו אלא [בקרצנו] ולכן לא יטעון חומרא דתער דווג גמי יועיל: וגלח את ראש נזרו. מצורע דכתיב וגלח את כל שערו. ולויים דכתיב והעבירו תער על כל כשרס: פשיטא דתגלחתן מצוה דהא קראי כתיב. מהו דתימא קרא אעבור שער קפיד ואפי' סך נשא גמי. הוא סס המעביר השער. וכי תימא מסיפא שמעינן לה וכולן שגילחו שלא בתער תריץ דמציען לפרוש' אלא כעין תער: שכן טעונים תנופה בגופם כדכתיב והניף אהרן את הלויים תנופה: שכן קרבנו טעון לחם. חלות ורקיקי' תאמר במצורע שכן קרבנו בא בדלות אם אין ידו משגת מביא

אין

עין משפט ונר מצוה

מ.

בבא א מ"י פ"ה מהל' מירות הלכה יא:
ב ב מ"י שם פ"ח הלכה ו:
גא ג ד מ"י פ"ו שם הלכה א:
גב ה מ"י שם פרק ח הלכה ו:
גג ו מ"י פ"י"א מהל' טומאת צרעת הל' א סמוג ששין וז':
גד ז מ"י שם הלכה ג ופ"ח מהלכות מירות הלכה ו:



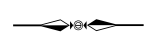
נוסחת הריב"ן

[א] צריך תער: [ב] שיהא: [ג] על ראשו עד יוס מלאת שיהא צריך: [ד] לשלם חייב על שאר מעצירין והאי דקניז תער לא יעבור דמי קא עביר בתער עובר כשי לאוין על תער כו': [ה] יס מפרסיס דקא פריך צין לרבי צין לת"ק כלומר רבי היכי משמע: [ו] מגלח בתער: [ז] והא דכתיבי כסמון לא יעבור דלאם גילה בתוך ימי מזרי בתער חייב עליו משום תער לא יעבור ומשום לא יעבור סתם ולהכי כתיב תער קורס מלאת ולא לאחר מלאת הס"ד: [ח] שמעצירין: [ט] ככ"י כמוב כגון תוספות: י' ככ"י כמוב כגון תוספות: כ' דכללו: ל' כדכתיבי: מן כדכתיבי:



מוסף רש"י

והכתיב תער לא יעבר. כלומר האי תער גבי איסור גילוח כתיב ולא גבי מנזת גילוח, וקשאי צין לרבי צין לת"ק, ולדידכו הוה ליה למיכתביה גבי גילוח מנזה, דהא יתיירא הוה, ומשני דלעולם לגילוח מנזה אתא, והאי דכתיבי לתער גבי אסורא, לעבור עליו בשני לאוין, משום תער ומשום מעצירין (ואמ"ה בשם).



פ' הרא"ש (המשך)

ומשום לא יעבור לוקה ב' מידי דהוה אוכל ענבים לחים ויבשים לוקה ב' כיון דמפרשי בקרא אע"ג דכתיב בחד לאו: אמר רב חסדא ללקות לוקה בא' אם גלח שער הא' לוקה אם התרו בו. בב' כיון תגלחתו אם שייר ב' שערות לא קיים מצות תגלחתו: ובתער. אכולהו קאי וכל אלו הלכות הם וטעם אין בהם: אימא כיון תער שהעביר כל השער: תניא גמי הכי. דלוקה בא' וסותר ברוב ראשו: תלש מירט שפשא כל שהו חייב ואינו סותר אלא ברוב ראשו. ובתער כעין תער. ואית ספרים דגרסי תלש מירט שפשא כל שהוא אינו סותר אלא ברוב ראשו. אבל בתוסי' גרסי בהדיא חייב: תנן התם [בפ'] בהרא דנגעים ג' מגלחים נזיר דכתיב

וגלח את ראש נזרו. מצורע דכתיב וגלח את כל שערו. ולויים דכתיב והעבירו תער על כל כשרס: פשיטא דתגלחתן מצוה דהא קראי כתיב. מהו דתימא קרא אעבור שער קפיד ואפי' סך נשא גמי. הוא סס המעביר השער. וכי תימא מסיפא שמעינן לה וכולן שגילחו שלא בתער תריץ דמציען לפרוש' אלא כעין תער: שכן טעונים תנופה בגופם כדכתיב והניף אהרן